

M.S. PRINCE BAUDOUIN

door A. GOETHAELS

Dat de maaltboten van de Oostende-Doverlijn actief werden ingeschakeld door de Royal Navy in de oorlogsmachine van W.O II is genoegzaam gekend. Dit gegeven werd aangesneden door o.a. Ferdinand GEVAERT in zeewezensprokkels 5 en 6 (De Plate 96-143/152 en 96-172/183).

In zeewezensprokkels 8 (De Plate 96-264 kon voor de MS. Prince Baudouin geput worden uit het persoonlijk logboek van E. CHAPEL voor de periode 18.05.1940 tot 31.03.1941.

Maar de Prince Baudouin bleef langer dan de beschreven periode in dienst van de Britse Admiraliteit of van de Royal Navy ! Het onderstaand artikel wil een vollediger beeld geven van de opdrachten van de M.S. Prince Baudouin tijdens W.O. II.

In het begin van W.O. II werd de haven van Dover gesloten voor alle schepen met commerciële doeleinden en werd Folkestone de aanleghaven in de U.K. voor de maaltboten.

De M.S. Prince Baudouin meerde voor de eerste keer aan te Folkestone op 4 september 1939. Tot 10 september deed het schip dagelijks de overtocht Oostende-Folkestone en terug.

Acht maanden later, op 18 mei 1940 verliet de M.S. Prince Baudouin onder bevel van Cdt. Charles TANGHE, Oostende met bestemming Engeland. Ze had 1.500 vluchtelingen, een vracht documenten van diverse ministeries en de goudvoorraad van de nationale bank aan boord. Ter hoogte van de Fairy Banks werd het schip door twee stukas met bommen en mitrailleurvuur bestookt.

Op 19 mei kwam de M.S. Prince Baudouin te Southampton aan.

A. OPERATIE AERIAL. De evacuatie van N.W. Frankrijk

Op 2 juli verlaat de M.S. Prince Baudouin Southampton met bestemming Brest. Ze was op 5 juni terug in Southampton en vertrok dan onmiddellijk naar Cherbourg waar ze op 6 juni aanmeerde. Ze scheepte er soldaten in en vertrok dan terug naar Southampton.

Op 9 juni verlaat ze Southampton voor een reis naar Brest en terug.

Op 13 en 17 juni schepen ongeveer 3.000 Britse soldaten in op de M.S. Prince Baudouin te St. Malo. Ze worden ook naar Southampton overgebracht.

In augustus 1940 besloot de Britse Admiraliteit het schip om te bouwen tot "Fleet-air torpedo target vessel", maar de Admiraliteit kwam op haar beslissing terug.

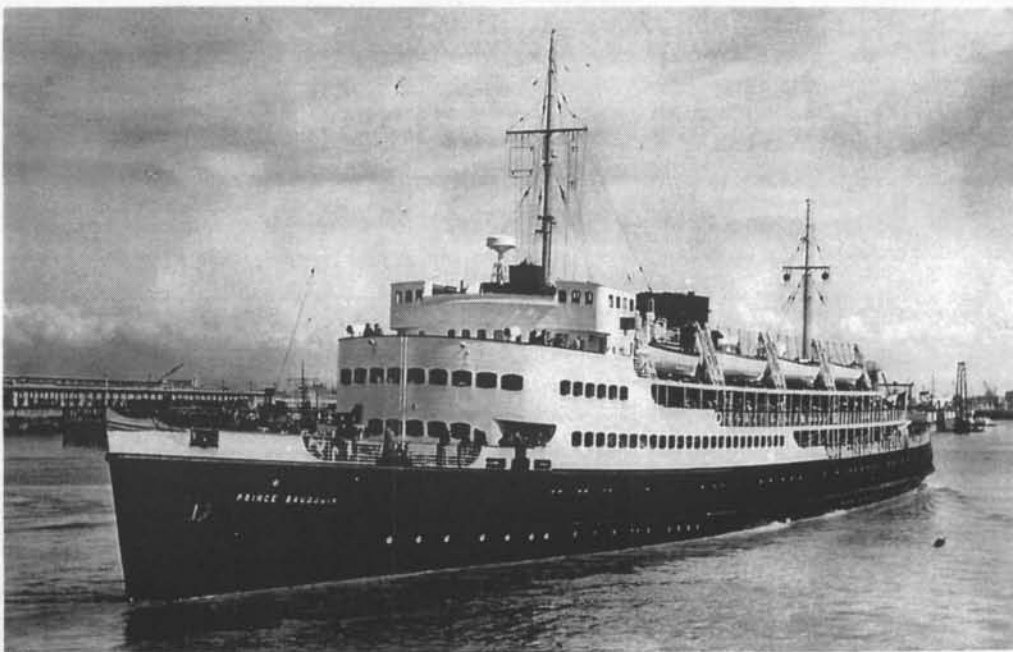
Tot 30 oktober bleef het schip te Southampton. Op 31 oktober ging ze voor anker in de Solent en op 1 november vaarde ze in konvooi naar Dartmouth waar ze op 2 november aanmeerde. Op 3 november afgevoerd uit Dartmouth moest ze er wegens weersomstandigheden terugkeren.

Op 5 november voeren ze konvooi naar Pembroke docks. Daarna vertrok ze naar Gourock. Op haar weg naar de Clyde kwam ze in aanvaring met de koopvaardischepen, de "Mahsud" en de "Graslin". Op 3 maart vaarde ze af naar Dumbarton voor herstellingswerken.

M.S. PRINCE BAUDOUIN.

M.S. PRINCE BAUDOUIN, foto genomen in 1935.

M.S. PRINCE BAUDOUIN, anno 1946.

B. BRITS BEVOORRADINGSSCHIP EN TRANSPORTSCHIP

In juli 1941 werd gepland om het schip als bevoorradingsschip te laten dienst doen in het oosten van de Middellandse Zee !

Ze werd bemand door een Britse bemanning en voer onder de Britse koopvaardijvlag (Red Ensign). Haar lig- en herstellingsbeurt was ten einde in augustus 1941.

Op 3 oktober verliet de M.S. Prince Baudouin de Clyde met bestemming Capetown (Zuid Afrika).

Ze bunkerde op zee tussen St. Helena en Capetown in de zuidelijke Atlantische Oceaan, het bevoorradingsschip was de H.M. "Darbyshire". Tijdens die bevoorrading liep ze averij op aan haar bovenstructuur en aan vier van haar reddingsboten.

De herstellingswerken hielden de M.S. Prince Baudouin op in Capetown van 30 oktober tot 25 november. Via Durban, Mombassa, Aden, door de Rode Zee en door het Suezkanaal ging het naar Alexandrie.

Ter ondersteuning van het leger in de woestijn was haar eerste opdracht in de Middellandse Zee twee heen en terugreizen tussen Alexandrie en Tobruk.

Op 1 maart 1942 verliet het schip Port Saïd met bestemming Famagusta waar ze 370 Griekse vluchtelingen naar Haïfa moest overbrengen. Op 12 maart bracht ze een Indische brigade over van Cyprus naar Palestina.

Op 17 maart werd het schip naar de Rode Zee gestuurd, haar opdrachten brachten haar 3 keer in Massawa in Ethiopië en 2 keer meerde ze aan in Port Soudan.

De M.S. Prince Baudouin werd toen door de Britse Admiraliteit ongeschikt verklaard voor verdere diensten in de Middellandse Zee, zodat ze, na het doorvaren van het Suezkanaal in Port Saïd bleef liggen van 11 april tot 31 augustus.

De terugreis naar de U.K. verliep via het Suezkanaal, ze meerde voor dringende herstellingswerken aan de motoren aan te Massawa en vaarde dan naar Aden, Mombassa, Durban en Capetown. In al deze havens werden troepen en burgers ontscheept of ingescheept. Van Capetown ging het naar Londonderry waar ze goederen en passagiers aan land zette. Na het inslaan van brandstof vertrok ze naar Tilbury.

C. INFANTRY LANDING SHIP (small)

Operatie Neptune – De landing in Normandië.

Op 29 november 1942 kwam de M.S. Prince Baudouin de Thames opvaren om te Tilbury omgebouwd te worden tot Infantry Landing Ship (small).

De ombouw was gebaseerd op dezelfde lay-out als voor de M.S. Prince Philippe en de M.S. Prins Albert zodat ze zou geschikt zijn voor het vervoer van (acht) landingsboten.

Op 8 november 1943 werd ze herdoopt tot H.M.S. Prince Baudouin, ze verliet op 24 november 1944 de Thames om te gaan oefenen in Schotse wateren.

Op 15 januari 1944, slipte voor Oban het anker met als gevolg dat door een botsing één van haar landingsboten niet meer zeewaardig was.

Vanaf eind maart, en met het oog op de nakende landing in Normandië, verbleef de H.M.S. Prince Baudouin aan de Engelse zuidkust.

In juni scheepden te Weymouth stoottroepen in. Ze vaarde als deel van het Assault Convoy 1 naar het American Western Task Force gebied en bereikte op 6 juni om 03.34 u Omaha Beach, haar ankerplaats. Dezelfde avond keerde naar de Solent terug. Ze deed in de volgende weken, met versterkingstroepen en materiaal aan boord, meermaals de overtocht.

Op 12 juli verliet ze de Solent met bestemming Cardiff waar ze gereed werd gemaakt voor het volgende taak : operatie Dragon.

De H.M.S. Baudouin kreeg het bevel om naar Falmouth te varen waar ze op 24 juli vertrok met als bestemming Napels.

D. DIENST IN DE MIDDELLANDSE ZEE

Operatie Dragon – De landing in Zuid Frankrijk.

H.M.S. Prince Baudouin kwam op 3 augustus in Napels aan. Ze stoomde acht dagen later op naar de zuidfranse kust waar speciale troepen ontscheepten in port Cros en op de Levant eilanden. Op 25 augustus was het schip terug in Napels.

Iets later vaarde ze naar Augusta (Sicily) waar ze terug vertrok op 6 september met als bestemming U.K. via Gibraltar.

Ze was in de Clyde op 14 september waar ze tot oktober voor anker bleef. Eerst was ze gemeerd aan een boei bij Greenoch, later in Loch Fyne. Daar werd vastgesteld dat één van de krukassen gebroken was. Een vervangas was niet voorradig zodat deze herstelling meer dan 6 maanden zou duren !

Eind maart 1945 kwam de H.M.S. Prince Baudouin terug in de vaart. Ze werd naar Hoboken (België) gestuurd om aangepast te worden voor operaties in tropische gebieden, dit als voorbereiding voor diensten in het verre Oosten, nl. de oorlog tegen Japan...

Door het sluiten van de vrede werden de werken op 13 oktober stilgelegd wat het einde betekende van haar dienst bij de Royal Navy.

E. DE NAOORLOGSE TIJD

Na een opknapbeurt deed de M.S. Prince Baudouin op 24 juli 1946 de speciale overtocht van Oostende naar Dover en terug. Deze jubileumreis kaderde in de eeuwfeesten van de Oostende-Dover passagiersdienst.

Daarna voerde ze opnieuw in geregelde dienst op de lijn tussen Oostende en Folkestone. Vanaf oktober 1946 werd Dover voor alle schepen geopend en hadden de maalboten, na een onderbreking van zeven jaar, terug Dover als aanleghaven in de U.K.

In 1963 werd de M.S. Prince Baudouin accommodatieschip te Zelzate. Ze werd in 1968 gesloopt in België.

F. ANDERE GEGEVENS

Werf	: Cockerill
Lengte	: 109.92 m
Breedte	: 14.97 m
Tonnemaat	: 3.120 BRT
Max. snelheid	: 25.25 knopen (snelste schip van de wereld (1934))
P.K.	: 17.000 PK
Motor	: Sulser
Stapelloop	: 16 september 1933
Maidentrip	: 13 augustus 1934

G. BRONNEN

- The Belgian Marine Administration "Prince Baudouin" of 1934 door B.M. LEEK.
- War Service of the "Prince Baudouin" door Ray BUCK.
- De "Prince Baudouin" antwoord niet meer door J.M. PYLYSER.
- La malle Prince Baudouin.
- Short sea : long war door John de S. WINSOR.
- Ferries of Dover door John HENDY.
- Ferries of the English Channel, Miles COWSILL.
- European Ferry Scene.
- België, zeevarende natie ?
- Vijfkwart Eeuw Male, door F. GEVAERT.
- Zeewezensprokkels (De Plate) door F. GEVAERT.
- De Oostende Dover krant.
- Oostende Dover Folkestone door R. BORREY.
- De Dover-Ostend line door John HENDY.
- De geschiedenis van onze nationale zeevaartlijn Oostend-Dover-Folkestone van hun ontstaan tot nu.
- IIIde internationaal congres van de zee, verslagen Oostende 18 tot 22 juli 1946.
- Dover to Ostende
- Eeuwfeest van de lijn Oostende-Dover 1846-1946 door A. BURBURE DE WESEMBEEK.